

యోగదర్శనం

ః త్రి గుణ పుణ్యాః

గురువ్రూప్సై గురుర్యిష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్పాష్టాత్ పరం బ్రహ్మా, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

ః త్రిభేర పుణ్యాః

వేంకటేశః శ్రీనివాసః, లక్ష్మీపతిరామయః ॥
అమృతాంశో జగద్వంద్యః, గోవిందశ్శాశ్వతః ప్రభుః ॥

ః పతంజలి పుణ్యాః

యోగేన చిత్తస్య పదేన వాచాం, మలం శరీరస్య చ వైద్యకేన ॥
యోఽపాకరోత్తం ప్రవరం మునీనాం, పతంజలిం ప్రాంజలిరానతోస్మి ॥

నమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యసంప్రదాయ కర్తృభ్యః, ।
వంశర్షిభ్యః, నమో మహాద్బ్యః, నమో గురుభ్యః ॥

యోగదర్శనం త్రుతచిత్తం - బుహ్నాతీ కుశ్మా బిష్ణునిధి శర్మ నాలఁచే శ్రారంఘం

ః త్రికృష్ణ పుణ్యాః

వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణురమృతనమ్ ।
దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

ః త్రి గీతా పుణ్యాః

సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్నా గోపాలనందనః ।
పార్థ వత్సమృధీర్భీక్తా, దుగ్ధం గీతామృతం మహాత్ ॥

॥ అధ్, శ్రీమద్భగవత్తీతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాయం, యోగ్-శాస్త్రమ్

శ్రీకృష్ణార్థసు సంవాదే, ఆత్మసంయుమిలోదే ఏష్టోఽభ్యాయ నైచ్చకా ॥

అఖ ఏష్టోఽభ్యాయః

శ్రీభగవత్సవిష -

అనాశ్రితః కర్మఫలం కార్యం కర్మ కరోతి యః ।

స సన్మానీ చ యోగీ చ న నిరగ్నిర్మ చాక్రియః ॥ 6-1 ॥

యం సన్మానసమితి ప్రాపులః యోగం తం విధి పాండవ ।

న హ్యసన్మయసంకల్పః యోగీ భవతి కశ్చన ॥ 6-2 ॥

ఆరురుషోర్మనేర్యోగం కర్మ కారణముచ్యతే ।

యోగారూఢస్య తప్యైవ శమః కారణముచ్యతే ॥ 6-3 ॥

యదా హి నేంద్రియార్థేము న కర్మస్యనుష్జతే ।

సర్వసంకల్పసన్మానీ యోగారూఢస్తదోచ్యతే ॥ 6-4 ॥

ఉధరేదాత్మనాత్మానం నాత్మానమవసాదయేత్ ।

అత్మైవ హ్యత్మనో బంధుః అత్మైవ రిపురాత్మనః ॥ 6-5 ॥

బంధురాత్మత్మనస్తస్య యేనాత్మైవాత్మనా జితః ।

అనాత్మనస్త శత్రుత్వే వర్తేతాత్మైవ శత్రువత్ ॥ 6-6 ॥

జితాత్మనః ప్రశాంతస్య పరమాత్మా సమాహితః ।

శీతోష్ణసుఖదుఃఖేమ తథా మానావమానయోః ॥ 6-7 ॥

జ్ఞానవిజ్ఞానత్ప్రాత్మా కూటస్థో విజితేంద్రియః ।

యుక్త ఇత్యచ్యతే యోగీ సమలోష్టశ్చకాంచనః ॥ 6-8 ॥

సుహృన్మిత్రార్యదాసీనమధ్యష్ఠద్వ్యాప్యబంధుము ।

సాధుష్యపి చ పాపేము సమబుద్ధిర్విశిష్యతే ॥ 6-9 ॥

యోగీ యుంజిత సతతమ్ ఆత్మానం రహసి స్థితః ।

ఏకాకీ యతచిత్తాత్మా నిరాశిరపరిగ్రహః ॥ 6-10 ॥

వుచో దేశే ప్రతిష్టాప్య స్థిరమాసనమాత్మనః ।
 నాత్యచ్ఛితం నాతినీచం చైలాజినకుశోత్తరం ॥ ॥ 6-11 ॥
 తత్త్వేకాగ్రం మనః కృత్యా యతచిత్తేంద్రియక్రియః ।
 ఉపవిశ్యాసనే యుంజ్యాత్ యోగమాత్మవిష్టధయే ॥ ॥ 6-12 ॥
 సమం కాయశిరోగ్రీవం ధారయన్నచలం స్థిరః ।
 సంప్రేష్య నాసికాగ్రం స్వం దిశశ్చానవలోకయన్ ॥ ॥ 6-13 ॥
 ప్రశాంతాత్మా విగతభీః బ్రహ్మాచారిప్రతే స్థితః ।
 మనస్యంయమ్య మచ్చిత్తః యుక్త ఆసీత మత్పరః ॥ ॥ 6-14 ॥
 యుంజన్మేవం సదాత్మానం యోగీ నియతమానసః ।
 శాంతిం నిర్వాణపరమాం మత్పంస్థామధిగచ్ఛతి ॥ ॥ 6-15 ॥
 నాత్యశ్వతస్త యోగోఽప్తి న చైకాంతమనశ్వతః ।
 న చాతిస్వప్నీశీలస్య జాగ్రతో వైవ చార్జున ॥ ॥ 6-16 ॥
 యుక్తాహారవిహారస్య యుక్తచేష్టస్య కర్మసు ।
 యుక్తస్వస్మావబోధస్య యోగో భవతి దుఃఖహో ॥ ॥ 6-17 ॥
 యదా వినియతం చిత్తమ్ ఆత్మన్యేవావతిష్ఠతే ।
 నిస్ముహస్పర్వకామేభ్యః యుక్త ఇత్యచ్యతే తదా ॥ ॥ 6-18 ॥
 యథా దీపో నివాతస్థః నేంగతే సోపమా స్ఫురతా ।
 యోగినో యతచిత్తస్య యుంజతో యోగమాత్మనః ॥ ॥ 6-19 ॥

 యత్రోపరమతే చిత్తం నిరుద్ధం యోగసేవయా ।
 యత చైవాత్మనాత్మానం పశ్యన్నాత్మని తుష్యతి ॥ ॥ 6-20 ॥
 సుఖమాత్యంతికం యత్తత్ బుధ్మగ్రాహ్యమతీంద్రియం ।
 వేత్తి యత న చైవాయం స్థితశ్చలతి తత్త్వతః ॥ ॥ 6-21 ॥

యం లబ్ద్య చాపరం లాభం మన్యతే నాధికం తతః ।

యస్మిన్ స్థితో న దుఃఖేన గురుణాపి విచాల్యతే ॥

తం విద్యాద్వఃఖసంయోగివియోగం యోగసంజ్ఞితం ।

స నిశ్చయేన యోక్తవ్యః యోగో_నిర్విణ్ణాచేతసా ॥

॥ 6-22 ॥

॥ 6-23 ॥

॥ అతి, శ్రీమద్భగవంతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాయార, యోగిశాస్త్ర,
తీక్ష్ణవ్యాఖ్యాన సంవాదే, కర్తృసన్మాన యోగిశ నామ పీఠమొ_ ధ్యాయు ॥

యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణః యత్ర పార్థి ధనుర్ధరః ।

తత్ర శ్రీర్విజయో భూతి : ధ్రువానీతిర్మతిర్మతిర్మతిర్మతి ॥

॥ అథ షష్ఠి పూర్ణి ॥

యద్వారపద్భ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్వవేత్ ।

తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్పూర్వామ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేష్టిమైర్వ్య బుధ్యత్తునా వా ప్రకృతేస్యుభావాత్ ।

కరోమి యద్వత్ పకలం పరస్పై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకశ్మేషు పూర్ణి ॥

సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సమ్మ నిరామయః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖాగ్భువేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణనిధయే నిధయే2ర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥